

SAGARGINTZA ETA SAGARDOGINTZAREN HISTORIA

MARTXOAK 22, LARUNBATA

10:00-13:30

Sagardogintzaren garrantzia gure historian.

Hizlaria: **Xabier Alberdi Lonbide** (Zarautz, 1969). Historian lizentziatua, Deustuko Unibertsitatea. Albaola Elkarteko Ikerketa zuzendaria eta Donostiako Euskal Itsas Museoko zuzendari zientifikoa.

Baserriak eta sagardogintza, Altzon.

Hizlaria: **Lurdes Odriozola Oiarbide** (Erreterria, 1964), Doktorea Historian, Deustuko Unibertsitatea. Gipuzkoako herri, lanbide eta usadioen ikerlaria.

Mahaingurua. Gaia: Sagardogintza etorkizunean.

Mahaikideak:
Unai Agirre Goia (Hernani, 1975). Euskal Sagardoa Jatorri Deiturako koordinatzailea.

Olatz Mitxelena Garmendia (Astigarraga, 1991). Gipuzkoako Sagardogile Elkarteko koordinatzailea.

Maite Retolaza Ojanguren (Elgeta, 1975). Zeraingo Oiharte sagardotegiko burua.

Gidaria: **Felix San Sebastian Rezola** (Altzo, 1972). Zuaznabar baserriko sagastizalea.

EUSKARA GURE ERAKUNDEETAN: NAHI ETA EZINAREN HISTORIA BAT?

MARTXOAK 29, LARUNBATA

10:00-13:30

Instituzioen eta herritarren arteko harreman-hizkuntza XIX. mendera bitartean.

Hizlaria: **Eneko Zuloaga San Roman** (Basauri, 1985). Doktore Euskal Ikasketetan, EHUko Irakaslea, eta Monumenta Linguae Vasconum ikerketa taldeko kidea.

Euskararen estatus juridikoa XIX. eta XX. mendeetako trantsizioetan. Hizlaria: **Iñigo Urrutia Libarona** (Jatabe, 1966).

Doktore zuzenbidean eta EHUko irakaslea; Administrazio Zuzenbidean espezializatua, bereziki, hizkuntza gutxituen eskubideei dagokienean.

Mahaingurua. Gaia: Euskara, irabazteko bidean?

Mahaikideak:
Iñigo Urrutia Libarona.
Nekane San Migel Bergaretxe (Arrasate, 1953). Epaila ohia. Euskararen sustatzailea epaitegietan.

Idurre Eskisabel Larrañaga (Beasain, 1970). Euskalgintza Kontseiluko idazkari nagusia.

Gidaria: **Kike Amonarriz Gorria** (Tolosa, 1961). Soziolinguista.

Altzo

Batzarremuño

2025-02-15/2025-03-29

MUGA

1025-2025

Mila Urte Gipuzkoak eta Altzok

jardunaldiak

Beste mila urtean

1025 urtean, egun Altzo gisara ezagutzen dugunari lotua ageri da, historian lehen aldiz (G)ipuzkoa izena –Ipuskua bezala–, Iruñeko Antso III.a erregearen garaian. Zehazki, erreinu horren partaide izaki, Ipuskuako agintea zuten Gaila Anderearen eta Garzia Azenariz Jaunaren dohaintza-idatzi batean ageri da testigantza. Dokumentuan, besteak beste, bikote horrek dohaintzan emandako **Olazabalgo Salbatore monastegia** aipatzen da eta, horrezaz gain, gaur arte iraun duten eta ezagun zaizkigun Altzoko beste toki - **Otsabio** - eta baserri batzuren izenak ere - **Zuaznabar** eta **Artzadun** - ageri dira.

Ospakizun urtea dugu, beraz, 2025. urtea Altzon eta Gipuzkoan: 1000 urte beteko dira dokumentu hura idatzi zenetik. Altzori dagokionez, urtean zehar garatuko den egitarau zabal bat antolatzeko herri-batzorde bat eratu dugu eta, beste ekimen askoren artean, JARDUNALDI batzuk antolatu ditugu hamar mendeko ibilera historikoari begiratu eta etorkizunari buruzko gogoeta bultzatzeko. Bost ildo jorratuko dira bakoitzean adituak direnen laguntzaz:

- 1) Iruñeko erresumatik Euskal Herriaren gaurko egituraketara, eta etorkizuna.
- 2) Altzoren egituratzea eta bilakaera: Altzo atzo, gaur eta bihar.
- 3) Emakumearen eraikuntza historian, eta etorkizunari begirada.
- 4) Sagarra eta sagardogintzaren garrantzia gure baserrietan, eta etorkizuna.
- 5) Euskarak erakundeetan izan duen tokia, duena eta beharko lukeena.

Gai bakoitzean dinamika honi jarraituko gatzazkio: bi hitzaldi 45-50 minutu ingurukoak, 10 minutuko galdera txandarekin bakoitzaren ibilbide historikoa ezagutzeko, eta amaitzeko mahaingurua egungo testuingurutik aurrera begiratzeko.

Banan-banako jardunaldiak dira, irekiak jakintzara eta hausnarketara hurbildu nahi duten guztiei. Otsailaren 15ean hasiko dira eta martxoaren 29an amaitu, bost larunbat desberdinetan, goizeko 10:00etatik 13:30era.

Esaera zaharrak dio aurreak erakusten duela atzea nola dantzatu. Zatoz eta begira diezaigun joandako milakoari, eta hausnar dezagun datozen milak eraikitzen jarraitzeko.

Mila Urte Gipuzkoak eta Altzok

E G I T A R A U A

NAFARROAKO ERREINUA ETA (G)IPUZKOA:

Iruñeko erresumatik Euskal Herrira Gipuzkoatik

OTSAILAK 15, LARUNBATA

10:00-13:30

XI. Mendeko testuinguru sozio-politikoak.

Hizlaria: **Josu Narbarte Hernandez** (Irun, 1992).
Doktorea arkeologian, EHU; Arantzadi zientzia elkarteko Arkeologia Historikoa saileko kidea.

Erakundetzea historian zehar.

Hizlaria: **Gaizka Aranguren Urrotz** (Iruñea, 1967).
Kazetaria eta Euskal Herriaren historian aditua.

Mahaingurua. Gaia: Etorkizunean, estatus berria?

Mahaikideak:
Josu Narbarte Hernandez Gaizka Aranguren Urrotz Maddi Alberdi San Martin (Eibar, 1999). EHUko doktore-gaia, Parte Hartuz ikerketa taldeko kidea.

Gidaria: **Haritz Azurmendi** (Albiztur, 1991). Doktorea gizarte zientzietan. Jakin taldeko kidea.

ALTZO ATZO, GAUR ETA BIHAR

OTSAILAK 22, LARUNBATA

10:00-13:30

Altzotik Altzora. Ibilbide historikoa (X-XX).

Hizlaria: **David Zapirain Karrika** (Trintxerpe, 1968).
Historian doktorea da eta Ereiten Kultur Zerbitzuak taldeko kidea; *Altzotik Altzora. Ibilaldi historikoa Altzon zehar* (Arantzadi, 2002) historia liburua egilea.

Altzoko baserriak, bizimoduak eta beste.

Hizlariak: **Mikel Gorrotxategi Nieto** (Bilbo, 1963), Euskaltzaindiako Onomastika zerbitzuko arduraduna;
Manu Olano Jauregi (Altzo, 1955), irakasle ohia, frankismo osteko Altzoko lehen alkate hautatua eta Altzoko pasarte historikoen azterketa egilea.

Mahainguru, solasaldia.

Gaia: **Altzo bihar.**

Partaideak: batzarrera biltzen direnak.
Gidaria: **Agustin Amiano Gurrutxaga** (Altzo, 1960).
Irakasle ohia; Altzoko alkate izana bi legegintzatan.

EUSKAL HERRIKO EMAKUMEAREN ERAIKUNTZA

MARTXOAK 15, LARUBATA

10:00-13:30

Erdiaroko emakumeak. Estereotipoak baztertzeko.

Hizlaria: **Agurtzane Paz Moro** (Donostia, 1984),
Doktorea Historian, EHU.
Nafarroako Unibertsitateko (NUP) Gizarte Zientzietako irakaslea.

Euskal Herriko emakumearen eraikuntza historian: irakurketa dekolonial bat.

Hizlaria: **Cira Crespo Cabillo** (Bartzelona, 1980).
Doktorea Historian, Bartzelonako Unibertsitatea.
Historialaria eta idazlea.

Mahaingurua.

Gaia: **Emakumearen irudia zimenduetatik eraberritzea.**

Mahaikideak:
Cira Crespo Cabillo Agurtzane Paz Crespo
Gidaria: **Lorea Agirre Dorronsor** (Beasain, 1968). Informazio Zientzietan lizentziatua, Jakin taldeko zuzendaria.